

פתרון תרגיל 3

שאלה 1

א. קיים שיכון איזומטרי למשל הפונקציה $f: \left\{ \sqrt{3} - \frac{n}{2n+5} : n \in \mathbb{N} \right\} \rightarrow \mathbb{Q} \cap (2004, \infty)$

המוגדרת ע"י $f\left(x = \sqrt{3} - \frac{n}{2n+5}\right) = 2005 - \sqrt{3} + x = 2005 - \frac{n}{2n+5}$ היא שיכון איזומטרי

כי:

$$\left| \left(\sqrt{3} - \frac{n}{2n+5} \right) - \left(\sqrt{3} - \frac{m}{2m+5} \right) \right| = \left| \left(2005 - \frac{n}{2n+5} \right) - \left(2005 - \frac{m}{2m+5} \right) \right| = \left| \frac{m}{2m+5} - \frac{n}{2n+5} \right|$$

ב. לא קיים שיכון איזומטרי $(\mathbb{Z}, d_5) \rightarrow (\mathbb{Z}, d_9)$ כי למשל $d_5(7, 2) = \frac{1}{5}$ אבל לא קיימות

נקודות ב (\mathbb{Z}, d_9) שהמרחק ביניהן $\frac{1}{5}$ (למה?).

שאלה 2

א. נניח שקיימת $\{x_n\}_{n=1}^{\infty} \subseteq A$ סדרה עם איברים שונים המתכנסת ל x . אזי לכל היותר

רק איבר אחד של $\{x_n\}_{n=1}^{\infty}$ הוא x . אם נזרוק אותו מהסדרה המקורית (בהנחה שבכלל

נמצא בסדרה המקורית) נקבל תת סדרה של הסדרה המקורית (שהפעם נמצאת כולה ב

$A \setminus \{x\}$) המתכנסת ל x . לכן x נק' הצטברות של A .

בכיוון ההפוך נניח x נק' הצטברות של A אזי

קיימת $\{x_n\} \subseteq A \setminus \{x\}$ המתכנסת ל x . נראה שקיימת תת סדרה $\{x_{n_k}\}_{k=1}^{\infty}$ שכל

איבריה שונים וכמובן גם היא תתכנס ל x . נגדיר $n_1 = 1$, $n_2 = \min\{n \mid n > 1 \wedge x_n \neq x_{n_1}\}$, ברור שהמינימום קיים כי מדובר בתת קבוצה לא ריקה של טבעיים (הקבוצה לא ריקה כי אחרת נקבל שכל איברי הסדרה המקורית שווים ל x_{n_1} ומצד שני הסדרה מתכנסת ל x , $x_1 \neq x$).

נגדיר $n_3 = \min\{n \mid n > n_2 \wedge x_n \notin \{x_{n_1}, x_{n_2}\}\}$ גם n_3 מוגדר היטב כי הקבוצה אינה ריקה. אחרת, החל ממוקום מסוים כל האיברים הם x_{n_1} או x_{n_2} ואז לסדרה המקורית קיימת בהכרח תת סדרה קבועה שכל איבריה הם x_{n_1} או שקיימת לה תת סדרה שכל איבריה הם x_{n_2} ובכל מקרה תת סדרה זו לא תוכל להתכנס ל x בסתירה לכך שהסדרה המקורית מתכנסת ל x .

כך, באופן אינדוקטיבי נגדיר $n_{k+1} = \min \{n \mid n > n_k \wedge x_n \notin \{x_{n_1}, x_{n_2}, \dots, x_{n_k}\}\}$ בדומה לנימוק הקודם, הקבוצה אינה ריקה והמינימום מוגדר היטב לכל k . ברור גם שזו סדרה עולה של אינדקסים ולכן בנינו באמת תת סדרה עם איברים שונים המתכנסת ל- x .

ב. \Rightarrow נבנה סדרה $\{x_n\}_{n=1}^{\infty} \subseteq A \setminus \{x\}$ המתכנסת ל- x . עפ"י ההנחה נקבל שלכל $n \in \mathbb{N}$

$$\text{קיים } x \neq x_n \in B\left(x, \frac{1}{n}\right) \cap A$$

ברור ש $\{x_n\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת ל- x .

\Leftarrow עפ"י סעיף א קיימת סדרה עם איברים שונים המתכנסת ל- x ולכן לכל

$r > 0$ קיים n_0 כך שלכל $n \geq n_0$ $x_n \in B(x, r)$ מכאן $\{x_n\}_{n=n_0}^{\infty} \subseteq B(x, r) \cap A$ תת קבוצה

אינסופית וקיבלנו הדרוש.

שאלה 3

א. מכיון שבין כל שני מספרים ממשיים נמצא מס' רציונלי נקבל שקבוצת נק' הצטברות של \mathbb{Q} היא כל \mathbb{R} . שכן לכל $r \in \mathbb{R}$ ולכל $\varepsilon > 0$ קיים מספר רציונלי גדול מ $r - \varepsilon$ וקטן מ $r + \varepsilon$.

ב. נראה שאוסף נקודות ההצטברות של $(0,1)$ הוא הקבוצה $[0,1]$. אמנם, לכל

$a \in (0,1)$ הסדרה $\left\{a + \frac{1-a}{2n}\right\}_{n=1}^{\infty}$ מוכלת ב $(0,1) \setminus \{a\}$ ומתכנסת ל- a . מהתבוננות

בגבול הסדרות $\left\{\frac{1}{2n}\right\}_{n \in \mathbb{N}}$, $\left\{1 - \frac{1}{2n}\right\}_{n \in \mathbb{N}}$ ניתן להסיק שגם הנקודות $0,1$ הינן נקודות

הצטברות של $(0,1)$.

לבסוף, לכל $r \in \mathbb{R}$ כך ש $1 < r$ או $r < 0$, לא נקודת הצטברות של $(0,1)$. שכן לא

ניתן לבנות סדרה ב $(0,1)$ שתתכנס ל- r כזה. (ידוע מאינפי' שאם $0 < x_n < 1$ ו

$$x_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} a \text{ אזי } 0 \leq a \leq 1).$$

שאלה 4

$A' = \{0\}$: ברור ש $0 \in A'$ שכן $\frac{1}{n} \rightarrow 0$ ואיברי הסדרה שונים מ-0. נוכיח שאין נקודות

הצטברות נוספות ל- A . נניח $x_n \subseteq A$ וכן $x_n \rightarrow x$. ניתן לסדר את איברי x_n בסדר יורד

(למה?) ולקבל בצורה זו סדרה y_n ומכיון ששינוי סדר איברים בסדרה לא משפיע על

ההתכנסות נקבל $x \rightarrow y_n$. מצד שני כעת, הסדרה y_n היא תת סדרה של הסדרה $\left\{\frac{1}{n}\right\}_{n \in \mathbb{N}}$

ולכן מכיון ש $\frac{1}{n} \rightarrow 0$ אז גם $y_n \rightarrow 0$ ומיחידות הגבול נסיק שבהכרח $x = 0$.

$A'' = \emptyset$: נובע מיידית מכך שהסדרה היחידה שמוכלת ב $A' = \{0\}$ היא הסדרה הקבועה (שכל איבריה שווים ל 0) לכן לא קיימת נקודת הצטברות ל A' (למה?) ומכאן $A'' = \emptyset$.

שאלה 5

א. כל מישור הוא מהצורה $Ax + By + Cz + D = 0$.

נתבונן בפונקציה $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ המוגדרת ע"י $f(x, y, z) = Ax + By + Cz + D$. מתקיים $f^{-1}(\{0\}) = \{(x, y, z) \mid Ax + By + Cz + D = 0\}$ מכיון ש $\{0\}$ סגור ב \mathbb{R} ו- f רציפה הרי ש $f^{-1}(\{0\})$ (שהוא המישור) סגור ב \mathbb{R}^3 .

ב. $B = f^{-1}(-\infty, 0)$ באשר $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ הפונקציה הרציפה

$f(x, y, z) = 3e^x - 35y^5 - 17y - z^2$ ולכן B פתוחה כתמונה הפוכה של פתוחה (תחת פונקציה רציפה).

ג. פונקצית הדטרמיננטה $\det: M_n(\mathbb{R}) \rightarrow \mathbb{R}$ רציפה ומתקיים

$\det^{-1}(\mathbb{R} \setminus \{0\}) = GL_n(\mathbb{R})$ מכיון ש $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ פתוחה ב- \mathbb{R} נקבל הדרוש.

שאלת בונוס

קל להוכיח כי לכל $0 < \varepsilon < 2$ הפונקציה $f_\varepsilon: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ המוגדרת כך:

$$f_\varepsilon(x) = \begin{cases} 2 - \frac{4}{\varepsilon}x & 0 \leq x \leq \frac{\varepsilon}{2} \\ 0 & \frac{\varepsilon}{2} \leq x \leq 1 \end{cases}$$

מקיימת $\max\{|f(x)|: x \in [0, 1]\} = 2$ וכן $\int_0^1 |f_\varepsilon(x)| dx < \varepsilon$

וכן שהיא רציפה.

$B_{d_{\max}}(0, 1)$ (במרכז אפס אנו מתכוונים לפונקציית האפס) פתוחה ב $(C[0, 1], d_{\max})$ ככדור

פתוח במרחב. אבל, $B_{d_{\max}}(0, 1)$ אינה פתוחה ב $(C[0, 1], d_1)$. אמנם, נניח בשלילה ש-

$B_{d_{\max}}(0, 1)$ קבוצה פתוחה ב- $(C[0, 1], d_1)$. ולכן קיים $0 \in B_{d_{\max}}(0, 1)$ כך ש-

$B_{d_1}(0, \varepsilon) \subseteq B_{d_{\max}}(0, 1)$. אבל, לפי הנ"ל, $f_\varepsilon \in B_{d_1}(0, \varepsilon)$ (כי שימו לב

$(d_1(f_\varepsilon, 0)) = \int_0^1 |f_\varepsilon(x)| dx < \varepsilon$ מצד שני, $f_\varepsilon \notin B_{d_{\max}}(0, 1)$ שכן

ולכן ההכלה לא מתקיימת וקיבלנו סתירה $d_{\max}(f_\varepsilon, 0) = \max\{|f(x)| : x \in [0,1]\} = 2$
להנחה.